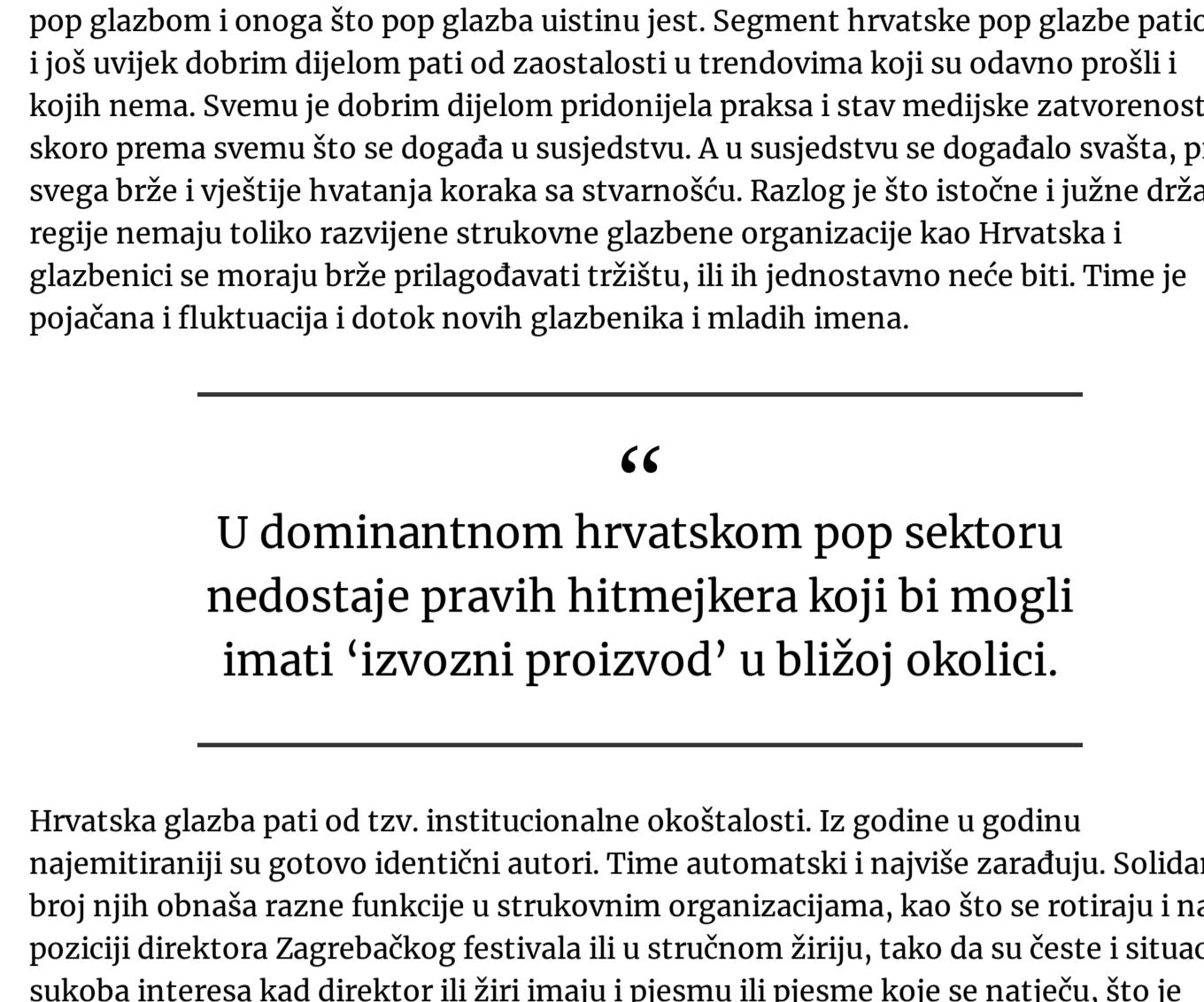

Hrvatska glazba i regija – Billboard kao tržišno detektiranje problema

06/10/2022 — Zoran Stajčić

Hrvatska scena je po prvi put od osamostaljenje države dobila vrijedni alat mjerjenja navika hrvatskih glazbenih konzumenta zahvaljujući prijeporima Hrvatske diskografske udruge da američki Billboard u svoju glasovitu analitičku listu uključi i Hrvatsku. Prvotni šok dogodio se početkom godine kada je 'crno na bijelom' objavljeno što konzumira hrvatska publiku, tj. da je to velikom većinom glazba iz Srbije i BiH.

[Share 30](#)

(FOTO: ROBERTO PAVIĆ)

Tada je trebalo biti jasna i razlika između onoga što se godinama u Hrvatskoj smatralo pop glazbom i onoga što pop glazba uistinu jest. Segment hrvatske pop glazbe patio je i još uvek dobri dijelom pati od zaostalosti u trendovima koji su odavno prošli i u kojih nema. Svemu je dobiti dijelom pridonio praksa i stav medijike zatvorenosti skoro prema svemu što se događa u susjedstvu. A u susjedstvu se događalo svašta, prije svega brže ijeftinje hrvatske koraka sa stvarnošću. Razlog je što istočne i južne države regije nemaju toliko razvijene strukovne glazbene organizacije kao Hrvatska i glazbenici se moraju brže prilagodavati tržištu, ili ih jednostavno neće biti. Time je pojačana i fluktuacija i dotok novih glazbenika i mladih imena.

“

U dominantnom hrvatskom pop sektoru nedostaje pravih hitmejkeri koji bi mogli imati 'izvozni proizvod' u bližoj okolini.

Hrvatska glazba pati od tzv. institucionalne okoštaloštosti. Iz godine u godinu najemitterniji su gotovo identični autori. Time koncertiraju i najviše u poslovima. Solidan broj njih obnaša razne funkcije u strukovnim organizacijama, kao što se rotiraju i na poziciji direktora Zagrebačkog festivala ili u stručnom Žiriju, tako da su česte i situacije sukoba interesata kad direktor ili žiri imaju i pjesmu ili pjesme koje se natječu, što je odavno prestalo biti skandal. Obzirom da strukovne organizacije imaju i TV produkciju na nacionalnoj televiziji malo-malo – što je ujedno spominjanje kako su pjesme nekih od obnositelja 'u teškoj rotaciji' posebice na Noćnom spominjenom programu na HRT-u (što su proverljivi podaci). O koliciću pogodovanja na način da netko od institucionalnih moćnika bude uključen kao autor kake bi pjesma dobiti plasman postoji mnoštvo priča o kojima pjevači pricaju samo u kuloarima, ali to ovde treba znamerniti obzirom da nitko javno ne progovara, pa ako nema žrtava, ne može se ni pričati o počiniteljima.

No sumu sumarum navedenoj je da oni koji bi se primarno trebali baviti skladanjem, tj. proizvodnjom glazbe imaju pune ruke posla oko sasvim drugih stvari što je malo po malo dovelo do gubitka kompasa oko pravih ciljeva, između ostalog; stalnog isipavanja puls-a tržišta.

Do pojave *Billboard Croatia Songs* liste činilo se da je hrvatsko glazbeno tržište tron u uspavano tijelo, sedatirano tamo negdje u devedesetima. No pokazalo se da nije tako, već da je sedatirano i uspavano ponuda onog najvidljivijeg i najekspozicionijeg dijela koji djeluje u okvirima medijske inercije. Netko se možda može naći uvrijedljen, no postoje pokazatelji i izvrsna granica Hrvatske i to u zemljama u kojima se govori sličan jezik i u kojima je hrvatska pop glazba iz sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog stoljeća pojam kvalitetnog popa.

Usporedbom nekoliko srpskih i bosanskohercegovačkih lista singlova koje se mogu naći kao i s lista na Spotifyju, postoji jako malo odstupanja među izvođačima i pjesmama koje dominiraju u Hrvatskoj komparirajući te liste s *Billboard Croatia Songs*. No hrvatski izvođači gotovo i da nema, konkretno pronađen je dan, a to je Dino Petrić i pjesma 'Dalmatinsko srce' na Serbia Top 50 na Spotifyju, a njega pak nema na recentnoj *HRtop40*.

Ostavimo li po strani priče o eventualnim drukčijim ulusima publike (jer komparacijom lista se jedino može doći do zaključka da je u regiji taj ukus previše sličan, a nipošto različit) nedovjedno je da u dominantnom hrvatskom pop sektoru nedostaje pravih hitmejkeri koji bi mogli imati 'izvozni proizvod' u bliskoj okolini. No u svemu tomu ima i naznaka pozitivnih pomaka. *Billboard Croatia Songs* doveo nam je trap na veliku vrata i ubrzo proces kroz tu prizmu, onda postaje jasniji i uzrok zašto uveća. Tu je najvažnije otvaranje percepcije da je trap popularna glazba i da su se u grčevitom traženju hrvatskih aktera unutar tog žanra odjednom počeli više spominjati Grše, Kukuš i Hlijson Mandera, kao što je festival Drito iz Fivorne (koji godinama okuplja tu scenu) sve manje medijski nevidljiv. Dakle, neka nova mlada imena koja su prokručila put mimo ustaljenih kanona, ali im u velikoj mjeri nedostaje podrška 'domaće baze', tj. radijskog etera sudeći po *HRtop40*.